

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЗАГАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора Інституту загальної
енергетики НАН України
Чл. кор. НАН України

Віталій БАБАК

ПОЛОЖЕННЯ

**про внутрішнє забезпечення якості освіти
Інституту загальної енергетики НАН України**

Схвалено вченою радою Інституту (протокол від 09 березня 2023 р. № 4)

Київ 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Внутрішнє забезпечення якості освіти Інституту загальної енергетики НАН України (далі – Інститут) є системою професійної взаємодії, що розглядає всі передбачені Статутом види діяльності Інституту з погляду досягнення академічної досконалості, включно з якістю освітньої діяльності та якістю вищої освіти. Інститут проводить роботи з підготовки до отримання сертифікату Системи якості серії 9000, у якому навчальний процес повинен бути відображений, як складова загальної діяльності установи.

1.2. В основу цього Положення покладені «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», норми Законів України «Про вищу освіту», досвід Інституту.

1.3. Інститут несе відповідальність за якість своїх освітніх послуг, спираючись на власні багаторічні традиції, академічну культуру, інтеграцію наукових досліджень та освітнього процесу.

1.4. Система внутрішнього забезпечення якості освіти ґрунтується на таких принципах:

- академічна свобода;
- відкритість до нових знань та критики;
- чесність і толерантність у ставленні до всіх своїх членів і партнерів;
- автономія всіх своїх підрозділів та всіх членів спільноти Інституту;
- взаємна вимогливість та довіра;
- ініціативність;
- лідерство;
- суспільна відповідальність.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

- 2.1. Основними завданнями внутрішнього забезпечення якості є:
- забезпечення якості освіти Інституту як академічного Інституту, лідера української науки;
 - підготовка випускників вищої освіти у відповідності до сучасних вимог ринку праці;
 - створення системи навчання з належною матеріально-технічною базою;
 - виявлення вимог роботодавців енергетичної галузі економіки.

3. ФУНКЦІЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Інституту включає такі види діяльності:

- координація дій всіх суб'єктів науково-освітнього процесу Інституту;
- прозорість прийняття ефективних рішень на всіх управлінських рівнях;
- навчання, що орієнтоване на конкретних аспірантів, з урахуванням тематики їх досліджень;
- вільне творче навчання (забезпечення вибірковості дисциплін);
- збір і обробка інформації стосовно якості: навчання, викладання, наукових досліджень, викладацького складу, управлінських процесів, надання освітніх послуг;
- перегляд, вдосконалення, розробка і впровадження сучасних навчальних дисциплін та оновлення освітньо-наукових програм;
- формування методичних матеріалів для забезпечення навчального процесу;
- забезпечення академічної доброчесності;
- підвищення кваліфікації викладачів;
- забезпечення якості складу науково-педагогічних працівників Інституту;
- впровадження інноваційних технологій та методик викладання;
- забезпечення внутрішньої комунікації, зворотного зв'язку і доступності всієї важливої інформації для спільноти Інституту;
- комунікація із стейкхолдерами: Вченою радою Інституту, органами державної влади, закладами вищої освіти, громадськими організаціями, вітчизняними і зарубіжними партнерами;
- комунікація з акредитаційними органами Міністерства освіти і науки України та Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;
- розвиток зв'язків та врахування досвіду закордонних колег.

4. СТРУКТУРА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в Інституті покладається на наступних керівників та підрозділи Інституту:

- директора Інституту;
- заступника директора з наукової роботи Інституту (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація, інформаційні системи управління освітнім процесом, бібліотечні та інші інформаційні ресурси, інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу);
- Вчену раду Інституту (розробка політики забезпечення якості освіти);
- гаранта освітньої програми (організація та проведення навчального процесу);
- відділ науково-організаційної роботи (забезпечення організації проведення відбору та зарахування абітурієнтів, надання консультацій аспірантам);
- Раду молодих вчених Інституту (просування ініціатив аспірантів у забезпеченні якості та прийнятті важливих рішень).

5. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

5.1. Забезпечення якості освіти здійснюється в Інституті через вдосконалення управлінських та академічних підходів до процесу підготовки аспірантів.

- 5.2. Управлінські та академічні підходи в Інституті направлені на:
- якість організаційного, методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;
 - якість викладання;
 - якість наповнення дисциплін у освітньо-наукових програмах;
 - якість навчання аспірантів;
 - забезпечення відповідності аспірантів кваліфікаційним вимогам за спеціальностями;
 - здатність керівного складу Інституту приймати управлінські рішення стосовно подальшого вдосконалення та розвитку систем якості Інституту.

6. ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, НАВЧАЛЬНИХ КУРСІВ ТА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

6.1. В Інституті функціонують механізми взаємодії з метою моніторингу, перегляду і вдосконалення освітнього процесу, курсів дисциплін та освітньо-наукової програми:

6.1.1. Гаранти ОНП та наукові відділи Інституту здійснюють регулярний моніторинг якості викладання, курсів дисциплін та освітньо-наукової програми через опитування аспірантів протягом навчального року.

6.1.2. В разі виявлення під час опитувань аспірантів чи відгуків викладачів позитивного викладацького досвіду чи недоліків, позитивних чи негативних свідчень стосовно успішності аспірантів, ці питання включаються до порядку денного засідань викладачів аспірантури. На такі засідання можуть бути запрошені зацікавлені аспіранти.

6.1.3. Питання, пов'язані з оновленням, вдосконаленням, створенням нових курсів дисциплін та внесення змін до освітньо-наукової програми розглядаються спочатку на засіданнях наукових відділів та Вченої ради Інституту. На такі засідання наукових відділів можуть бути запрошені зацікавлені аспіранти та працівники Інституту. Наукові відділи можуть ініціювати такі розгляди з власної ініціативи або внаслідок результатів опитувань аспірантів та науково-педагогічних працівників Інституту, що працюють у наукових відділах.

6.1.4. Зацікавлені учасники навчального процесу, гаранти ОНП, вчена рада Інституту в разі потреби можуть ініціювати перегляд, внесення змін і доповнень до документів, що забезпечують освітній процес.

6.1.5. Гаранти ОНП та відділ науково-організаційної роботи несуть відповідальність за підтримання зворотнього зв'язку та реакцію на результати опитувань аспірантів.

6.1.6. Під час проведення екзаменаційних сесій гарант ОНП може залучати до екзаменаційних комісій зовнішніх стейкхолдерів (працедавців, серед яких можуть бути успішні випускники).

6.1.7. Забезпечення якості освіти Інституту функціонально спирається на принципи децентралізації, автономії та ініціативності викладачів. Особливе значення має автономія викладача в організації викладання курсів дисциплін, визначенні принципів роботи академічної групи, процедури поточного контролю та умов оцінювання.

6.1.8. Гарант ОНП та наукові відділи здійснюють аналіз навчально-методичних матеріалів для викладання дисциплін.

6.1.9. Вчена рада Інституту не менше одного разу на рік проводить засідання, присвячене стану наукового процесу і забезпеченню якості освіти Інституту.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

7.1. В Інституті діють: веб-сайт, на якому розміщена основна інформація про його діяльність, внутрішній електронний ресурс, який містить внутрішні документи.

7.2. Наукова бібліотека Інституту забезпечує доступ аспірантів до власного бібліотечного фонду, ресурсів бібліотеки ім. В.І.Вернадського, до міжнародних науко метричних баз, доступ до яких наданий установам НАН України.

7.3. Силабуси з дисциплін наведені на веб-сайті Інституту.

7.4. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності у Інституті відповідає вимогам до ліцензійних умов щодо цього виду діяльності.

8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ІНСТИТУТУ

8.1. Оцінювання знань аспірантів здійснюється при поточному та підсумковому контролі, кваліфікаційної атестації, та самоконтролі.

8.2. Форми проведення та критерії оцінювання поточного й підсумкового контролю визначаються у силабусах дисциплін.

8.3. Раз на рік (навесні) в Інституті проводяться загальні контрольні сесії з розгляду звітів аспірантів про стан навчання. Аспіранти звітують на наукових семінарах відповідних відділів Інституту.

8.4. Результати сесій розглядаються (восени) Вченою радою Інституту та видається наказ по Інституту про переведення аспірантів на наступний рік навчання, або про незадовільний стан роботи та відрахування аспірантів.

9. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

9.1. Підвищення кваліфікації наукових працівників та співробітників Інституту є необхідним для досягнення високої якості управлінської, навчальної, методичної, наукової, інноваційної, творчої діяльності Інституту.

9.2. Підвищення кваліфікації викладачів спрямовано на вивчення інноваційних методик викладання у відповідності до європейських

стандартів, участь у міжнародних конференціях, що передбачають обов'язкову наукову доповідь, організацію практик для студентів вишів та керівництво підвищенням кваліфікації викладачів вишів.

9.3. Науково-педагогічні працівники мають підвищувати свою кваліфікацію у закладах вищої освіти, наукових, освітньо-наукових установах та організаціях як в Україні, так і за її межами один раз на 5 років.

10. ДОКУМЕНТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУТУ

10.1. Якість освітнього процесу визначається такими документами:

– Положення про організацію навчального процесу в Інституті загальної енергетики НАН України;

– Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність;

– Положення про академічну доброчесність, етику академічних взаємовідносин та про вирішення конфліктних ситуацій в Інституті загальної енергетики НАН України;

– інші нормативні документи.

10.2. Документи оприлюднено відповідно до норм про доступ до публічної інформації.

11. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОСТІ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ІНСТИТУТ, ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ, СТУПЕНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

11.1. Публічність інформації про діяльність Інституту забезпечується, зокрема згідно з вимогами Законами України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про вищу освіту», Постановами та Розпорядженнями Президії НАН України.

11.2. Інформація оприлюднюється на офіційному веб-сайті Інституту, який містить основну інформацію про його діяльність.

12. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ НЕДОБРОЧЕСНОСТІ У ВИПУСКНИХ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБОТАХ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

12.1. Заходи із запобігання і виявлення академічної недоброчесності здійснюються у відповідності до Положення «Про академічну доброчесність, етику академічних взаємовідносин та про вирішення конфліктних ситуацій в Інституті загальної енергетики НАН України».

12.2. Відповідно до Положення всі випускні кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти мають перевірятися спеціальними програмних засобами, , а також за допомоги пошукових інтернет-сервісів. Використання будь-якого способу перевірки не виключає можливість використання іншого (інших) способу.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора
з наукової роботи
канд.техн.наук, ст.наук.співр.

Сергій ШУЛЬЖЕНКО

Гарант освітньо-наукової
програми (спеціальність 141)
канд.техн.наук, ст.наук.співр.

Олена МАЛЯРЕНКО

Гарант освітньо-наукової
програми (спеціальність 175)
д-р техн.наук, ст. досл.

Світлана КОВТУН